

Albánia

2018. JÚNIUS

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Hivatalos megnevezés

Albán Köztársaság

Államforma

parlamentáris köztársaság

Főváros

Tirana

Terület

28 748 km²

Népesség

3 047 987 fő (2017)

Egy főre jutó GDP

5 392 USD

Hivatalos nyelv

albán

Hivatalos pénznem (kód)

albán lek (ALL)

Magyarország export rangsorában való helyezése

56. (209 országból)

ALBÁNIA

ORSZÁG-, ÉS SZUVERÉN KOCKÁZATI MINŐSÍTÉSEI

MINŐSÍTÉSEK

Exim

OECD

S&P

Moody's

KOCKÁZATI BESOROLÁS

Országkockázati besorolás 4 (1-7)

Országkockázati besorolás 6 (0-7)

Szuverén minősítése „B+” STABIL kilátás

Szuverén minősítése „B1” STABIL kilátás

A RELÁCIÓ EXIM BESOROLÁSA

Albánia országhozzártati besorolása 4-es kategória stabil kilátásokkal, mely alapján a reláció finanszírozható és biztosítható.

ORSZÁGHOKKÁZATI ÖSSZEFOGLALÓ

Albániát 1944-ben az Enver Hoxha vezette kommunista partizánok szabadították fel a német megszállás alól, mellyel kezdetét vette az egyik legsötétebb korszak a diktatórikus Hoxha sztálinista, izolacionista politikája alatt. Az ország mind a nyugati, mind a keleti blokktól elszigetelődött, Albánia gazdasága és infrastruktúrája évtizedekkel maradt el az európai országokétól. Hoxha 1985-ös halálát követően utódai lassan nyitottak a külvilág felé. 1991-ben kiáltották ki a köztársaságot, megtartották az első választásokat. Albánia 2009 áprilisa óta tagja a NATO-nak, majd 2014-ben felvételt kért az Európai Unióba.

POLITIKAI ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI KOCKÁZATOK

A **politikai és biztonságpolitikai kockázatokat összességében mérsékeltnek tekintjük.** A Szocialista Párt (PS) a 2017. júniusi általános választásokon a parlamenti helyek döntő többségét megszerezte, így a korábbi koalíciós partnere, az Integrált Szocialista Mozgalom (LSI) nélkül alakíthatott kormányt, melynek következtében az új ciklusban várhatóan könnyebb lesz végigvinni reformjait. Mindazonáltal a 2017-es elnökválasztást az LSI alapítója és vezetője nyerte, így a fontosabb állami intézmények vezetőinek kinevezése révén hatást gyakorolhat a kormány politikájára.

GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS ÉS ÜZLETI KÖRNYEZET KOCKÁZATAI

A **gazdasági növekedés kockázatait közepesnek értékeljük.** 2014. szeptember 29-én a Nemzetközi Valutaalap 330,9 millió eurós hitelkeretet bocsátott Albánia rendelkezésére a reformprogram támogatásának céljából. A megállapodás 2017 februárjában megszűnt. Az utólagos ellenőrzés keretében megállapításra került, hogy Albánia képes lesz visszafizetni a hitelét. Az IMF segítségével megalapozta a fenntartható növekedést, emellett a fiskális deficit és az államadósság csökkentésére törekszik, valamint nagy energetikai beruházásokat valósít meg. Azonban a reformfolyamatok végrehajtása lassú. Rövidtávon 3-4% körüli GDP növekedés prognosztizálható. A Görögországban és Olaszországban dolgozó albánok hazautalásai a GDP 6%-át teszik ki, mely előrejelzések szerint a növekedést tovább ösztönzi. Albánia egyik fontos iparága a mezőgazdaság, amely a teljes GDP egyötödét teszi ki. Az export nagy részét a textil- és cipőipari termékek adják. A szénhidrogén kitermelése számos potenciállal bír, míg a turizmus a szervezett bűnözéstől, korrupciótól és az infrastruktúra hiányától szenved.

A monetáris politika kockázatai mérsékeltek. Az Albán Nemzeti Bank monetáris politikájának célja az árstabilitás elérése és fenntartása, melynek megfelelően az inflációs célja az INSTAT által számított fogyasztói- árindex 3 százalékos értékében határozták meg. Albániában lebegő árfolyamrendszert alkalmaznak, amely stabilizálására időnként a jegybank beavatkozik. Az alapkamat jelenleg 1,25%. Várakozásaink szerint a jegybank fokozatosan szigorítani fog monetáris politikáján az inflációs nyomás miatt.

A közpénzügyeket tekintve a kockázatok jelentősek. Az államháztartást 2% körüli deficit jellemzi, mely várhatóan csökkeni fog a következő években, tekintve hogy az IMF megállapodás értelmében a kormány nekilátott a fiskális konszolidációnak. Az államadósság (mértéke) a jelenlegi trendek szerint fokozatosan csökkenhet (2016: 72,3%; 2017: 69,8%; 2018e: 67,1%).

Az üzleti környezet kockázatai közepesek. A korábbi kormányzati ciklusban számos reformot indítottak el, például hozzáláttak az ügyészek és bírák átvilágításához, azonban korrupció és a szervezett bűnözés továbbra is jelentős problémát jelent. Az energiabiztonság és a diverzifikáció elérése továbbra is kulcsfontosságú kihívás. Albánia energiaforrása szinte teljes egészében a vízenergia, mely szárazság idején növeli importfüggőségét. A kiszolgáltatottság csökkentése érdekében a kormány 2013 végén aláírt egy megállapodást Koszovóval egy 400 kV-os távvezeték kiépítésére, mely összeköti a két ország villamosenergia-hálózatát. Az ország jogrendszere az európai uniós standardokhoz igyekszik igazodni több területen. A mindenkori albán vezetés fontosnak tartja a működő tőke, és általánosságban a külkereskedelem támogatását. A társasági adó mértéke 15%, míg az ÁFA 20%. Várható az adórendszer átalakítása, az ingatlanadó bevezetése.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLSŐ FINANSZÍROZÁSI POZÍCIÓK KOCKÁZATAI

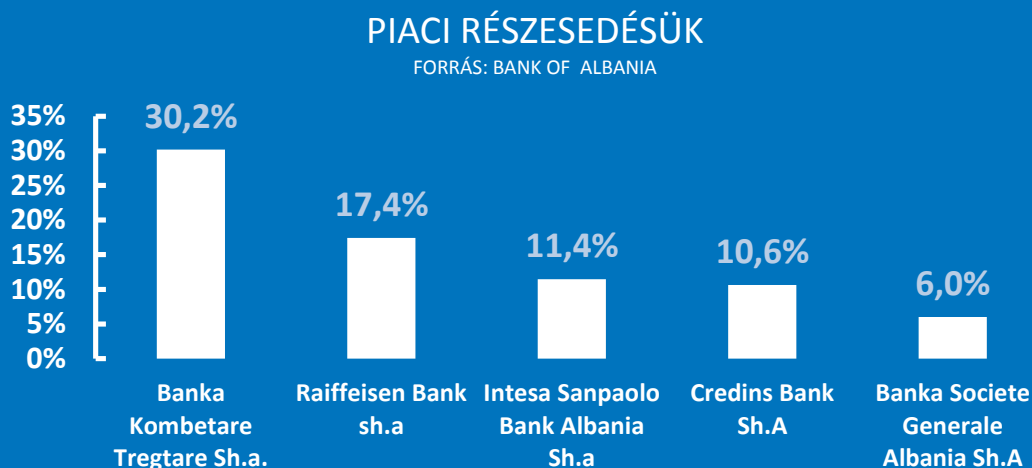
Albánia külgazdasági és külső finanszírozási pozícióinak kockázatait közepesnek értékeljük. Az ország devizatartalékai jelenleg 6,4 hónapnyi importfedezetet nyújtanak, amely a konszenzus szerinti 3 hónapos szint felett van. A folyó fizetési mérleg hiányának a GDP-hez viszonyított aránya csökkent, amelyet az idegenforgalom és a szolgáltatások exportja tovább javít.

Az ország főbb exporttermékei a textil- és cipőipari termékek, aszfalt, fémek és fémárúk, nyersolaj, cement és építőanyagok, zöldség, gyümölcs és dohányáru, míg gépeket és berendezéseket, élelmiszert, textíliát és vegyi anyagokat importál. Főbb exportpartnerei: Olaszország, Szerbia, Koszovó és Görögország. Importpartnerei: Olaszország, Németország, Kína, Görögország, Törökország és Szerbia.

A PÉNZÜGYI RENDSZER FELÉPÍTÉSE ÉS KOCKÁZATAI

Bankszektor kockázatai jelentősek. Az albán bankrendszer stabil és likvid, azonban a jelentős spanyol és görög pénzügyi összefonódások miatt Albánia kiszolgáltatott a környező országok és az Európai Unió felől érkező káros gazdasági hatásoknak. A nemteljesítő hitelek az elmúlt években meredeken emelkedtek, a mérlegtisztítás és az új szabályok átültetésének következtében a ráta csökkent, bár még így is a régió legmagasabb értéke (15,6%). A sérülékenységet növeli, hogy a magánszektor hiteleinek 30%-a fedezetlen devizahitel.

AZ ORSZÁG 5 LEGNAGYOBB KERESKEDELMI BANKJA (ESZKÖZÁLLOMÁNY ALAPJÁN)

EXIMMEL FENNÁLLÓ KAPCSOLAT:

FŐBB MAKROGAZDASÁGI MUTATÓK

FŐBB MAKROGAZDASÁGI MUTATÓK	2016	2017	2018E	2019E	2020E
Reál GDP növekedés (%)	3,4	3,8	3,6	3,8	4,0
Éves átlagos infláció (%)	1,3	2,0	2,2	2,9	2,7
Államháztartás egyenlege (GDP %)	-1,8	-2,0	-1,5	-1,3	-1,1
Bruttó államadósság (GDP %)	72,3	69,8	67,1	62,7	59,3
Folyó fizetési mérleg (GDP %)	-7,6	-6,9	-7,0	-6,8	-6,7
Nettó FDI (GDP %)	8,7	8,4	7,5	7,1	6,6
Importfedezeti mutató (hónap)	6,7	6,9	5,6	5,6	5,6

Forrás: IMF, E: előrejelzés

SWOT ANALÍZIS

ERŐSSÉGEK/LEHETŐSÉGEK

- A kormánypárti koalíció és az ellenzék is elkötelezett a piacképes reformok és az EU integráció mellett;
- Az IMF megállapodás lehetőséget ad a közpénzügyi helyzet javítására és a strukturális reformok végrehajtására;
- Korrupcióellenes politika végrehajtása megerősítené a jogállamiságot;
- Kihasztnatlan előnyök, úgy mint a hosszú partvonal, a piacok közelsége és az ásványi kincsek rendelkezésre állása.

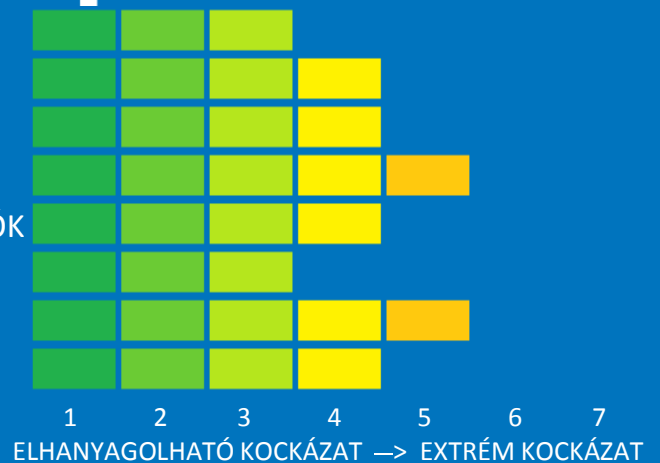
GYENGESÉGEK/VESZÉLYEK

- Magas korrupció, szervezett bűnözés;
- A külföldi befektetéseket elriasztja az intézményi reformok lassú végrehajtása;
- Korszerűnek továbbra sem mondható infrastruktúra;
- Képzetlen munkaerő;
- Az ország gyakran szorul energiaimportra, hogy megakadályozza az áramkimaradásokat;
- Sérülékeny bankrendszer.

ORSZÁGKOCKÁZATI FAKTOROK GRAFIKUS ÉRTÉKELÉSE ALBÁNIA VISZONYLATÁBAN

POLITIKA ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA
 ÜZLETI KÖRNYEZET
 GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS ÉS STRUKTÚRA
 KÖZPÉNZÜGYEK
 KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLSŐ FINANSZÍROZÁSI POZÍCIÓK
 MONETÁRIS- ÉS ÁRFOLYAMPOLITIKA
 BANKSEKTOR
 FIZETÉSI TAPASZTALATOK

A MAGYAR-ALBÁN ÁRUFORGALOM ALAKULÁSA 2013-2018 KÖZÖTT

MILLIÓ USD	2013	2014	2015	2016	2017	2018E
Export	64,4	63,7	61,6	74,8	104,0	93,2
Import	1,4	2,7	15,7	19,1	24,6	25,7
Összes forgalom	65,8	66,4	77,2	93,9	128,6	118,9

Forrás: KSH; E: részleges adatok alapján készült saját előrejelzés